

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/82/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615203781
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2015:3615203781.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom v právnej veci starostlivosti súdu vo veci starostlivosti súdu o mal. N. X. T., W.. XX.X.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov: matky E. V., W.. XX.XX.XXXX, M. F. L. XXX/XX, T., toho času V. Č.. XXX, a otca M. T., W.. XX.XX.XXXX, M. Č. F. M., Q. X/X, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

Súd mení rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 6P/197/2012-87 z 02.07.2013 v časti o určení výšky výživného tak, že z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca na maloletú N. X. T., W.. XX.XX.XXXX zo sumy 100,-€ mesačne na sumu 130,-€ mesačne s účinnosťou od 01.07.2015, ktorú sumu je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 15. dňa v mesiaci vopred.

Zročné výživné na maloletú N. X. T., W.. XX.XX.XXXX za obdobie od 01.07.2015 do 30.09.2015 v sume 90,-€ je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky do tridsiatich dní od právoplatnosti tohto výroku rozsudku.

Súd v prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 01.07.2015 sa matka maloletej domáha zvýšenia vyživovacej povinnosti otca k maloletej N. X. zo sumy 100,-€ mesačne na sumu 180,-€, pričom na pojednávaní navrhla zvýšiť výživné k maloletej s účinnosťou od 1.7.2015. Návrh odôvodnila tak, že maloletá navštevuje základnú školu, od septembra 2015 bude navštevovať druhý ročník ZŠ v Bošanoch. Matka maloletej je na rodičovskej dovolenke s druhou dcérou, poberá rodičovský príspevok a prídavky na dve deti. Otec si vyživovaciu povinnosť plní v sume 100,-€ mesačne. Matka maloletej žije s partnerom a jej rodičmi, ktorí jej pomáhajú. Náklady na výživu maloletej sa zvýšili tým, že už chodí do školy, cestuje do školy autobusom, navštevuje krúžky, stravuje sa v škole, matka jej dáva vreckové. Matka by ju chcela prihlásiť na hudobný krúžok, momentálne však na to nemá prostriedky.

Otec sa k návrhu nevyjadril. Na pojednávanie dňa 19.08.2015 sa nedostavil z dôvodu neodkladnej pracovnej zákazky, je živnostník. Bol vyzvaný na preukázanie majetkových pomerov (úradný záznam č.l. 31).

Kolíznym opatrovníkom navrhol, aby súd návrhu matky vyhovel, s prihliadnutím na vek a potreby maloletého, ako aj zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov.

Súd pojednávanie dňa 16.09.2015 vykonal v neprítomnosti otca maloletej, za splnenia podmienok podľa § 101 ods. 2 O.s.p., pričom otec maloletej ku dňu pojednávania svoju neprítomnosť napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nijako neospravedlnil. Otec maloletej hoci vyzvaný, ani nepreukázal jeho majetkové pomery. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletej, listinnými dôkazmi preukazujúcimi majetkové pomery rodičov ich príjmy a výdavky, oboznámil obsah spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6P/197/2012 a Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/45/2014, správu o šetrení pomerov v rodine maloletej a zistil tento skutkový stav.

Vyživovacia povinnosť otca k maloletému bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 6P/197/2012-87 z 02.07.2013, právoplatným dňa 06.08.2013 tak, že vyživovacia povinnosť otca bola zvýšená na sumu 100,-€ s účinnosťou od 14.11.2012. V čase poslednej úpravy výživného bola matka maloletej nezamestnaná, evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Otec maloletej podnikal na základe živnostenského oprávnenia v oblasti podnikania murárstvo, poskytovanie úverov a pôžičiek. Podľa správy Daňového úradu Trenčín predstavovali za daňové obdobie roku 2012 príjmy otca 11 600 €, výdavky 4 640 €, základ dane tak predstavoval 3 315,26 €. Maloletá N. X. mala 4 roky, navštevovala materskú školu.

Podľa výpisu z listu vlastníctva na č.l. 16 je otec maloletej podnikateľom na základe živnostenského oprávnenia s viacerými predmetmi podnikania ako murárstvo a iné.

Podľa správy ÚPSVaR Partizánske z 28.7.2015 na č.l. 21-22 nie je otec maloletej poberateľom dávok ani príspevkov na tamomšom úrade. Naposledy bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 30.09.2007 do 30.10.2007. Podľa správy z 28.07.2015 na č.l. 23-26 je matka maloletej poberateľkou rodičovského príspevku 203,20-€, rodinných prídavkov na dve deti v sume 47,04-€, a v mesiacoch január až apríl 2015 poberala náhradné výživné v sume 100,-€ mesačne v mesiaci máj 2015 v sume 50,-€ mesačne. Podľa správy ÚPSVaR Trnava z 29.7.2015 na č.l. 27 a 04.08.2015 na č.l. 29 nie je otec maloletej poberateľom peňažných príspevkov na kompenzáciu ani na opatrovanie, od roku 2008 nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, v súčasnosti a od roku 2010 nepoberal dávku v hmotnej núdzi ani iné dávky.

Podľa správy Daňového úradu Trenčín z 31.07.2015 na č.l. 28 nepodal otec maloletej ku dňu podania správy daňové priznanie k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie 2014.

Zo spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/45/2014 súd zistil, že otec maloletej bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom č.k. 1T/45/2014-106 zo dňa 4.11.2014, právoplatným dňa 9.12.2014 za trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Tr. zák. pričom sa úmyselne vyhýbal vyživovacej povinnosti k maloletej N. X. T., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 13 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu na 18 mesiacov, za uloženia povinnosti uhradiť zameškané výživné v skúšobnej dobe. Z daňových priznaní a správy daňového úradu z 26.11.2013 a 22.7.2014 súd zistil, že otec maloletej nepodal daňové priznanie za zdaňovacie obdobie 2013, podal daňové priznania za rok 2011 a 2012. Zo správy centrálného depozitára cenných papierov súd zistil, že nebol držiteľom cenných papierov. Zo správy Okresného dopravného inšpektorátu Partizánske súd zistil, že ku dňu 26.06.2014 otec maloletého nebol držiteľom ani vlastníkom motorového vozidla.

Podľa správy o šetrení pomerov v rodine maloletého dieťaťa z 9.9.2015 na č.l. 38 maloletá navštevuje 2. ročník ZŠ v Bošanoch. Matka má okrem maloletej N. X. vyživovaciu povinnosť i voči maloletej N. X. Š., W. X.X.XXXX, ktorá pochádza z jej súčasného vzťahu. Spolu s partnerom, maloletými a rodičmi matky dieťaťa bývajú v 3-izbovom rodinnom dome, kde uhrádzajú nasledovné výdavky spojené s bývaním: el. energia v sume 61,-€ mesačne, plyn v sume 56,-€ mesačne, voda 84,-€ polročne, komunálny odpad v sume 12,-€ na osobu ročne, internet v sume 25,-€ mesačne. Spláca pôžičku v sume 15,-€ týždenne, maloletej uhrádza poplatok za stravu v školskej jedálni v sume 25,-€ mesačne, cestovné v sume 30,-€ mesačne, poplatok za družinu v sume 10,-€ mesačne a príspevok na školský krúžok Šikulko v sume 40,-€.

Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, druhom ako aj dvoma maloletými deťmi v dome patriacom jej druhovi. V byte, v ktorom bývali v čase poslednej úpravy výživného už nebýva, rodičia ho prenajali, prebieha spor ohľadom vlastníckeho práva k uvedenému bytu. Druh spláca hypotekárny úver na dom, v ktorom v súčasnosti bývajú. Druh matky je zamestnaný, jeho príjem je cca 500 € mesačne z čoho spláca úver vo výške 380 € mesačne. Rodičia

matky sú zárobkovo činní, splácajú hypotekárny úver na byt, v ktorom predtým spoločne bývali, v sume do 300 € mesačne. Rodičia prispievajú nákupom potravín. Nie je vlastníčkou nehnuteľnosti ani hnutelných vecí vyššej hodnoty. V súvislosti so zdravotným stavom mal. N. E. N. nemá mimoriadne výdavky. Spláca spotrebný úver, ktorý má v spoločnosti Provident, ktorý si vzala asi pred 3 rokmi v sume 15 € týždenne. Z dôvodu, že chce aby maloletá nemenila základnú školu v druhom stupni, chodí do základnej školy v Bošanoch, z tohto dôvodu sa zvýšili aj náklady na cestovné. Otec maloletej asi od mája 2015 začal opätovne platiť výživné, platí ho v sume 100 € mesačne. Zameškané výživné doposiaľ nezaplatil. Na základe exekučných zrážok jej nie je poukazovaná na výživnom žiadna suma. Otec sa s maloletou vôbec nestretáva. Mimo výživného otec na dcéru neprispieva.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletej. Na strane maloletého dieťaťa sa náklady na jeho výživu zvýšili, pretože od poslednej úpravy výživného dieťa začalo navštevovať základnú školu, matke tak vznikli náklady na nákup školských pomôcok, súvisiace s cestovaním maloletej do školy a stravovaním v školskej jedálni. Maloletá tiež navštevuje platený krúžok. Pomery na strane matky sa zlepšili, a to v tom, že v čase poslednej úpravy výšky výživného nemala žiaden príjem, v súčasnosti poberá rodičovský príspevok, tiež je zrejme, že býva v domácnosti spolu s rodičmi, ktorí sa podieľajú na úhrade nákladov domácnosti, sú zamestnaní, rovnako ako druh matky, ktorému nehnuteľnosť, v ktorej

bývajú patri. Matke, ale pribudla jedna vyživovacia povinnosť. Súd prihliadol, hoci len subsidiárne k úverovému zaťaženiu domácnosti - najmä druha matky, ktorý spláca hypotekárny úver. Podstatnou je však skutočnosť, že na nákladoch domácnosti sa podieľajú štyri osoby, ktoré majú stály príjem, na viac ako je zrejme, rodičia matky zrejme majú príjem z prenájmu bytu.

Pri skúmaní pomerov otca maloletej súd vychádzal najmä zo skutočnosti, že tento nemal záujem preukázať súdu svoje majetkové pomery, nevyjadril sa písomne, opakovane nevyužil ani možnosť zúčastniť sa na pojednávaní, pričom je zrejme, že podniká na základe živnostenského oprávnenia a zrejme má aj zákazky - keďže takto odôvodňuje svoju neúčasť na pojednávaní. Pokiaľ by túto skutočnosť (nepreukázanie majetkových pomerov) súd vykladal prísne podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, mal by vychádzať z toho, že má príjem v sume 20- násobku životného minima: čo je v súčasnosti 3961,80-€ mesačne (20x 198,09 eur mesačne - čo je životné minimum na jednu plnoletú fyzickú osobu). Zmyslom tohto ustanovenia je (princiipiálne by sa nemalo vzťahovať len na samostatne zárobkovo činné osoby, ale kohokoľvek), aby nespolupráca jedného z rodičov na preukazovaní svojej majetkovej situácie, nebola vykladaná v neprospech maloletého dieťaťa. Tento základný princíp má ešte väčšiu dôležitosť v dobe, keď formálne vykazované príjmy často krát nezodpovedajú príjmom reálnym, či je možné u podnikateľa permanentne vykazovať stav bez zisku - kde náklady sa rovnajú príjmom - z čoho by tiež vyplývalo, že sa oplatí dlhodobo podnikáť aj bez zisku (pracovať bez výplaty). Súd má tak za to, prihliadnuc na fikciu uvedenú § 63 ods. 1 Zákona o rodine, že príjem otca maloletého umožňuje platenie výživného v sume, ktorú súd v rozhodnutí určil. Súd považuje sumu 130,-€ mesačne za sumu primeranú veku a potrebám maloletej, pričom matka nepreukázala taký rast výdavkov na maloletú, aby to odôvodňovalo zvýšenie výživného na sumu, ktorú navrhovala - v prevyšujúcej časti tak súd jej návrh zamietol. Vykonaným dokazovaním, s prihliadnutím na majetkové pomery otca zistené aj zo spisu sp. zn. 1T/45/2014 súd zistil, že jeho životná úroveň zrejme nezodpovedá príjmu predpokladanému v § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Tiež bolo zistené, že otec maloletej ani nepodal daňové priznanie - nemožno tak ani prostredníctvom daňového úradu zistiť jeho príjem. Preto súd výživné k maloletej zvýšil primerane rastu nákladov na jej výživu. Pretože otec maloletej si vyživovaciu povinnosť v súčasnosti plní, matka navrhovala zvýšenie vyživovacej povinnosti odo dňa podania návrhu súd určil zročné výživné za obdobie od 01.07.2015 do 30.09.2015 v sume 90,-€ (130-100x3 mesiace) ktorú sumu je otec povinný zaplatiť k rukám matky do tridsiatich dní od právoplatnosti tohto výroku rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, keďže žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Súd záverom uvádza, že zanedbanie povinnej výživy je trestným činom, otcovi maloletej plynie skúšobná doba podmieneného odsúdenia, pričom predpokladom osvedčenia sa v skúšobnej dobe je vedenie riadneho života, čo zahŕňa aj plnenie si vyživovacej povinnosti. Správanie otca maloletej, kde pasivitu v tomto konaní zrejme považuje za prostriedok na dosiahnutie nemennosti výšky výživného, je už s poukazom na § 63 ods. 1 Zákona o rodine, postupom nezmyselným, naopak mohlo viesť k určeniu výšky výživného vychádzajúc prísne z fiktívneho príjmu uvedeného v § 63 ods. 1 cit. zák. s trestnoprávnymi následkami - opäť, ak by výživné v takejto výške neplatil, čo by bolo nepomerne ťažšie pokiaľ zákonom predpokladaný príjem 3961,80-€ mesačne nedosahuje. Je potrebné si uvedomiť, že účelom tohto konania je zabezpečiť, aby sa životná úroveň maloletého dieťaťa rovnala životnej úrovni rodičov - v centre záujmu je maloleté dieťa a zabezpečenie jeho výživy.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, a to písomne v troch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom

rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).